

пр., допуша много анахронизми — отъ които впрочемъ, и народната пѣсень на Западъ не може да се освободи — дължащи се на народната фантазия, защото тя е била съставяна твърде често следъ нѣкое събитие и се разпространявала бѣрже между народа, носеща се отъ уста на уста, отъ едно място на друго. Така описанието на нѣкоя случка или възхваляването на нѣкой герой, ставало известно на широкъ крѣгъ, макаръ и не винаги това да се извѣршвало твърде бѣрже. Именно заради това, народната историческа пѣсень би могла да се постави наравно съ другите форми на говорящия вестникъ — куриеръ, викачъ.

Западното влияние е проникнало въ България, както видѣхме по-горе, още презъ времето на Ив. Асенъ II, благодарение на генуезските, венецианските и дубровнишки търговци, които поддържали редовни сношения съ своите отечества. Но презъ турското робство дубровчани, бидейки по- предприемчиви, измѣстили венецианци и генуезци, простирали широки търговски мрежи изъ всичките краища на Балканския полуостровъ и така станали единственото звено между България и западния свѣтъ. Дубровчани основали колонии въ София, Пловдивъ, Провадия, Русе, Варна, Силистра, Видинъ, Никополь, Търново, Разградъ и др. Благодарение на голѣмите права, които имъ били дадени отъ турците, тѣ водѣли огромна търговия, за което било необходимо да поддържатъ редовни кореспонденции и съ Дубровникъ. Куриерската служба се извѣршвала по сухо и по море. Дубровчаните, по произходъ славяни, били въ тѣснъ контактъ съ българското население, покровителствували го предъ турската властъ, съобщавали му нѣкои по-важни събития и случки въ Европа, които научавали отъ писма, носени отъ куриери. Дубровчани, наистина, имали възможност да научаватъ много новини, тѣй като Венеция, Рагуза и други адриатически пристанища, презъ това време — XVI—XVII вѣкове — били центрове, кѫдето се събирили новини отъ цѣла Европа. Така че „дубровчани, казва Б. Пеневъ, сѫ будили българските градове отъ мѣртвило, държали сѫ ги въ течение на европейската политика и просвѣта, носили сѫ вести за единъ съвсемъ другъ животъ, чието echo тѣй много е съживявало и ободрявало поробените славяни“¹⁾). Освенъ това, за размѣната на новини — политически и търговски — между българското черноморско пристанище и Дубровникъ, Венеция и др., се използвали и корабите. Въ Ватиканския архивъ е било намѣreno едно писмо отъ 20 септемврий 1620 година, отъ Анкона, въ което се казвало, че на този денъ пристигнали два кораба отъ Дубровникъ, които донесли по-

¹⁾ Начало на българското възраждане, стр. 18.